

Debesuota, diena 60°, naktį 50°
Saulė teka 6:39, leidži 18:00

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Trečiadienis, rugsėjo-September 25 d., 1974 m.

Kaina 15c

226

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

NAUJAS SUSIKIRTIMAS DĖL NAFTOS KAINŲ

MOZAMBIKOS NAUJOJI VYRIAUSYBĖ YRA KINJOS KOMUNIZMO ĮTAKOJE

LOUNCO MARQUES. — Praėjusį penktadienį buvusioje Portugalijos kolonijoje Mozambike pradėjo veikti nauja Frelimo vyriausybė. Naujasis vidaus reikalų ministris Armando Emilo Guabeza perskaitė Frelimo prezidento Samora Machel proklamaciją, kurioje jis pristato esą marksistų ir maoistų. Daugelis pareiškimo filosofinių traktatų paimti iš Kinijos komunizmo vadų raštų. Frelimo, bijodamas, kad Mozambikos baltieji visi išbėgs iš kolonijos, nurašė baltuosius, kviesdamas visus baltus, juodus ir rudus piliečius į naujos valstybės statybą. Tarp šių Frelimo ministrų vienas yra baltas ir vienas indų kilmės.

Mozambika taps pilnai nepriklausoma tik birželio 25 d. Iki to laiko vyriausybėje bus šeši Frelimo ir trys Portugalijos paskirti ministrai. Šalies ekonomika yra liūdina ir iš 250,000 baltųjų kasdien po 1,000 išvažiuoja į Pietų Afriką, Rodeziją, ar toliau, į Braziliją ar sugrįžta į Portugaliją.

Naujos vyriausybės pareiškime nebuvo nieko, kas nurašintų kaimynines Rodeziją ar Pietų Afriką. Rodezija siūsdavo savo prekes per Mozambikos uostą Beira, ateityje tas kelias gali užsidaryti. Frelimo jau anksčiau rėmė ginklais Rodezijos duosius sukilimus. Per Mozambiką savo eksportus siūsdavo ir šiaurinė Pietų Afrika. Mozambike stotama ant Zambesi upės užtvanka turėjo parūpinti elektros srovę ir Pietų Afrikos imėms.

Frelimo vado Machel pareiškime aiškiai sakoma, kad partijos komitetai valdys kiekvieną imonę, parduotuvę, ūkį ar ministerijos departamentą. Nebus toleruojamos jokios gentys, regioniniai ar rasiniai interesai. Mokymuose bus įdiegiama meilė darbiui ir švietimas bus pagrįstas ne tik teoretinėmis žiniomis, bet ir praktišku sugebėjimu dirbti. Liaudies pirmiausia laimėjo galia Lenino Rusijoje ir vėliau Kinijoje ir kitose komunistinėse šalyse. Frelimo kova irgi buvo kova prieš žmogaus išnaudojimą ir kolonijų bei kapitalizmo jėgas, rašo Frelimo vadas.

Lankytojai tose srityse, kurias jau valdė Frelimo sukilėliai, praneša, kad ten jau įsteigti kolektyviniai ūkiai, skiepijama meilė juodam darbiui, skatinama "savikritika" ir vyrauja visiškai Frelimo partijos priežiūra ir diktatūra.

Prašo Rumsfeldą grįžti į Washingtoną

WASHINGTONAS. — Baltųjų Rūmų štabo viršininkui gen. Aleksandrui Haigui išvykstant į Europą vadovauti NATO kariuomenei, jo vieton buvo pakeičiamas Donald Rumsfeld, buvęs Illinois atstovas kongrese ir dabartinis JAV ambasadorius prie NATO centro Briuselyje. Sakoma, kad jis labai nenorėjęs keisti savo darbo ir grįžti į Washingtoną. Anksčiau Rumsfeldas vadovavo "Economic Opportunity" tarybai ir Pragyvenimo kainų tarybai. Prezidentas Fordas prašė Rumsfeldą padėti perorganizuoti Baltųjų Rūmų štabą ir kanceliarijos procedūrą.

VANCOUVER. — Sovietų Sąjungos ir Kanados ledo ritulio varžybos ketvirtame susitikime davė lygiąsias 5-5. Dabar abi komandos važiuoja į Maskvą, kur įvyks vėl keturios rungtynės. Dvi iki šiol laimėjo kanadiečiai ir dvi baigėsi lygiomis.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Senatorius Fulbrightas pranešė valstybės sekretoriui Kissingeriui, kad jis dėl asmeninių sumetimų negalės priimti ambasadoriaus Britanijoje vietos. Kaip žinoma, Fulbrightas pralaimėjo Arkansaso pirminių rinkimų ir daugiau senatė nebeternaus.

MASKVA. — Sovietų vyriausybė paskelbė, kad šiaurės rytų Ramiajame vandenyne ji pradės raketų šaudymo pratimus trečiadienį ir tęs iki spalio 5 d. ir įspėjo svetimus laivus ir lėktuvus pasisaugoti. Panašius bandymus sovietai toje pačioje srityje turėjo vasario mėn.

MASKVA. — Ketvirtąjį kandidatų šachmatų partiją tarp Korėnojaus ir Karpovo baigėsi lygiomis. Trečiadienį bus pradėta penktoji. Laimėtojas susitiks su pasaulio čempionu Fischeriu.

PEKINAS. — Kanadietis Maurice Strong, kuris yra Jungtinių Tautų Aplinkos programos direktorius su įstaiga Nairobi, Kenijoje, atvyko į komunistinę Kiniją tartis dėl pasaulinės aplinkos apsaugos programos.

MASKVA. — Sovietų modernistai dailininkai atmetė miesto valdžios pasiūlytą vietą jų parodai ruošti. Dailininkams nepatinka skirta diena — šeštadienis, nes jie tikėjosi sutraukti daugiau žiūrovų sekmadienį. Tass agentūra kritikuoja dailininkus, kurie siekė sukelti kalbas pasaulyje apie "nepripažintą naująsias dailės meno žvaigždes ir atšildytas šnėkas apie kūrybos laisvės trūkumus Sovietų Sąjungoje".

WASHINGTONAS. — Valstybės departamento statistika rodo, kad sekretorius Kissingeris per metus laiko nuskrido vidutiniškai po 540 mylių per dieną. Jis padarė 196,555 mylias kelio, įskaitant 23,435 mylias pačioje Amerikoje ir aplankė 28 valstybes.

CANBERRA. — Vienas australas žurnalistas paskelbė turįs žinių, kad Amerikos CIA siūlė lašas opozicijai bandydama nuvalyti paskutiniuose rinkimuose Australijos darbo partiją. Planuota JAV išduoti sekretoriaus kelionę į Australiją gegužės mėn. buvo atšaukta, nes buvo bijoma, kad jo vizitas gali padėti darbo partijai rinkimuose.

CINCINNATI. — Taft Broadcasting Corp pirmininkas Charles Mechem turi sumokėti nežinomam vyrui nenustatytą pinigų sumą, nes vyras pagrobė prie namų žaidžiusią Mechem ketverių metų dukrelę ir nusivėžė automobiliu.

BURBANK. — Kalifornijoje nuo širdies smūgio mirė televizijos komediantas Cliff Arquette, geriau žinomas Charley Weaver vardu. Jis buvo 68 metų.

Prancūzijos ambasadorius Olandijoje Jacques Senard su žmona po to, kai japonų teroristai jį paleido po 4 dienų kalinimo ambasadoje.

ŽIAURŲS VAIZDAI HONDURE

SAN PEDRO SULA. — Uragano "Fifi" Hondure padaryti nuostoliai siekia milijonus dolerių. Sveikatos ministris Rigoberto Alvarado įsakė kariuomenei šaudyti visus mėsą ēdančius gyvulius, įskaitant naminius šunis, kurie graužia potvyniuose žuvusių žmonių kūnus. Honduro valdžia paprašė Amerikos atsiųsti kariuomenės liepsnosvaidžių laivų deginimui. Iš potvynio dumblo išlenda vis daugiau žuvusių kūnų, žmonių gelbėtojai negali dirbti be dujokaukių. Visur pilna dvėseliena mintančių paukščių ir nuodingų gyvūnų, kurios lietaus išplautos iš savo urvų, puola žmones.

Honduro vyriausybės apskaičiavimu, 350,000 žmonių liko be pastogės, dar apie 40,000 sulipę ant namų stogų ir į medžius, laukia paramos. Amerika nutarė pasiųsti dar vieną helikopterį padėti gelbėti vandens atkirstus žmones. Vienoje vietovėje alkantys žmonės puolė nusileidusį helikopterį, dalinantį maistą. Laikui bėgant šūviams nuvartoti pamišusių iš bado minių.

Finansų ministerija apskaičiavo, kad potvyniai sunaikino pusę visų pasėlių: cukraus, bananų, ryžių ir kukurūzų plantacijų, apie 35% krašto ekonomikos. Pirmiausias vyriausybės uždavinys yra nusiųsti pakankamai maisto, vandens, vaistų ir drabužių nukentėjusiems. Bijoma epidemijų ir ligų. Ateities uždaviniai bus atstatyti sugriautus keliuos, namus, tiltus.

Vien iš Čikagos į Hondurą nusiųsta penkių tonų vaistų ir medicinos reikmenų, kuriuos paauguko vaistų gamintojai. Eastern Airlines paskyrė tris lėktuvus lašams nugalėti į Miami, iš kur jie gabenami į Tegucigalpa.

Atstovų Rūmų Teisinio komiteto pirmininkas John Doe pasakė, kad komitetas daugiau neplanuoja veiksmų prieš buvusį prezidentą Nixoną.

Izvestija ragina taupyti duoną

MASKVA. — Sovietų valdžios laikraštis Izvestia mokina skaitytojus, kaip taupyti duoną. Dėrius šiais metais busios neblogas, tačiau mažesnis už 1973 metų derlių.

Izvestija rašo, kad ten, kur lietaus reikėjo: Kazachstane ir Altajuje, jo nebuvo pakankamai, o Ukrainoje, Volgos srityje, Kubanėje lijo per daug.

Laikraštis praneša, kad sovietų kėpyklos kepa mažus kepalus duonos, po tris kapeikas. Gyventojai pataria pirkti tuos mažus kepalus, kad duona namie nesudžiūtų. Be to, duona, suvyniota į škepetą, ilgiau išliekanti šviežia.

Užsienio specialistų teigimu, derlius Sovietų Sąjungoje sieks apie 200 mil. tonų, kas yra daugiau už prastus 1972 metus, mažiau už 1973 metų derlių, kuris buvo 222 mil. tonų.

Nixonas ligoninėje

LON BEACH. — Buvęs prezidentas Nixonas pirmadienį buvo paguldytas į ligoninę tyrimams ir kairės kojos gydymui. Jį atlydėjo žmona Pat ir duklė Julie bei spaudos sekretorius Ziegleris. Šis pareiškė susirinkusiems spaudos atstovams, kad Nixonas yra labai pavargęs ir nusiminęs. Reporteriai paklausė buv. prezidentą, kaip jis jaučiasi. Nixonas atsakė: "Labą vakarą".

Dr. Lungren, kuris gydys Nixoną, pasakė spaudai, kad jis kasdien raštu paskelbė apie savo paciento sveikatos stovį. Ponia Nixonienė ligoninėje negyvens, bet dažnai savo vyrą aplankys. Daktaras duos Nixonui kraują skystinančių vaistų ir bandys surasti, iš kur kur kilo flebitas, kuris sukelia kairėje kojoje skausmus ir ištinimą.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Prezidentas Fordas vakar kalbėjo policijos vadų suvažiavime. Jis pasakė, kad svarbiausia yra užbaigti smurtą ir nusikaltimus miestų centruose. Prezidentas kvietė visus piliečius bendradarbiauti kovoje prieš nusikaltimus.

Atstovų Rūmai patvirtino lėšas gynybai — 82.6 bil. dol., 4.4 bil. mažiau negu buvo planuota.

Italijos prezidentas Giovanni Leone su žmona Vittoria ir sūnum Mauro atvyko į Ameriką.

Senato taisyklių komitete viceprezidentu nominuotas Nelson Rockefeller pasakė, kad sen. Hubert Humphrey, kandidatuodamas į prezidento vietą 1968 m., kvietė jį, Rockefellerį, būti jo partneriu ir viceprezidentu, nors Rockefelleris yra respublikonas, o sen. Humphrey — demokratas.

Pietų Korėja paskyrė aukštą ordina buvusiam valstybės sekret. William Rodgers.

Žemės ūkio departamentas sako, kad sekmadienio ir pirmadienio šalnos pakenkė kai kuriems javams ir daržovėms Illinois valstijoje. Tas gali prisidėti prie maisto kainų kilimo.

Buvęs Kipro prezidentas arkivyskupas Makarios atvyksta į Jungtines Tautas derėtis dėl salos politinės ateities.

Buvęs išdu sekretorius John Connally paprašė teismo nutraukti bylą, kurioje jis kaltinamas priėmęs 10,000 dol. iš pieno kooperatyvų draugijos už vyriausybės subsidijų padidinimą. Connally sakosi esąs nekaltas.

Filipinuose žaibas užmušė 9 asmenis ir 12 sužeidė audros metu.

Čikagos mokytojai išsikovojo 8.5% algų pakėlimus, kurie švietimo tarybai kainuos per metus 56 mil. dol. daugiau.

Sekmadienį Belfasto buvo nušautas 56 m. protestantas, o jo žmona sužeista.

Buenos Aires. — Naujai paskirtas Buenos Aires universiteto rektorius liko gyvas, kai vienas sakosi esą per daug smurto. Vyriausybė mano, kad tos programos skleidžia blogą įtaką Meksikos jaunimo tarpe.

SANTIAGO. — Čilės vyriausybė rengiasi paleisti iš kalėjimų apie 2,000 politinių kalinių, kurių daugumas bus priversti važiuoti į užsienius. Vidaus reikalų ministerija tvirtina, kad kaliniai paleidžiami beveik kasdien.

ARABŲ PROTESTAI DEL GRIEZTOS PREZIDENTO G. FORDO KALBOS

WASHINGTONAS. — Nafta gaminančios valstybės greit išgirdo prezidento Fordo ir sekretoriaus Kissingerio pirmadienį pasakytas kalbas apie naftos kainų įtaką pasaulio saugumui ir taikai. Prezidentas Fordas, kalbėdamas Detroite, Pasaulio Energijos Konferencijoje, pasakė, kad pasaulinė depresija, kuri gali kilti dėl nepaprastai išpūtų naftos kainų gali grėsti pasaulio saugumui ir tvarkai. Prezidentas priminė, kad istorijoje tautos pradėdavo karus dėl vandens ar maisto, dėl patogių kelių žemėje ar jūroje. Atominiam amžiuje, kada bet kurie vietiniai konfliktai gali virsti į pasaulinę katastrofą, konfliktai atneša neįprastą riziką visam pasauliui, visai žmonijai, pasakė Fordas.

Etiopijos naujos valdžios planai

ADDIS ABABA. — Etiopijos karinė vyriausybė paskelbė, kad ji paliks užsienio piliečių nuosavybės nesuvalstybtas, tačiau pabrėžė, kad Etiopijos aristokratai turės atiduoti savo turtus liaudžiai. Spaudos konferencijoje karinės Etiopijos tarybos pirmininkas generolas Andom pareiškė, kad šiuo metu yra kuriamama nauja valstybės konstitucija, kuri pakeis vyriausybės formą ir perleis Etiopijos valdžią žmonių išrinktiems civiliams. Bus garantuota spaudos laisvė ir išrinkta demokratine vyriausybė.

Klausiamas apie imperatoriaus Haile Selassie likimą, generolas pasakė, kad jis laikomas namų arešte jo paties saugumo sumetimais. Jis atsisakė sugrąžinti Etiopijos liaudžiai iš jos pagrobų turtus: užsienio bankuose laikomus pinigus, fabrikus, viešbučius ir lošimo namus. Karinė taryba laukia ir tikisi, kai sosto įpėdinis princas Asfa Wossen sudatuodamas į prezidento vietą grįš namo iš Šveicarijos ir bus karūnuotas konstituciniu monarchu be jokių politinių galių.

Graikija leidžia veikti komunistams

ATENAI. — Graikijos vidaus reikalų ministris Christopher Strapos paskelbė, kad numatomoose parlamento rinkimuose galės dalyvauti komunistų partijos kandidatai ir buvusios karinės valdžios žmonės. Šiuo Graikijos vyriausybė davė laisvas rankas komunistams, kurių veikla buvo uždrausta.

Graikijos komunistų partija tarp 1952 ir 1964 metų parlamente buvo atstovaujama per Jungtinę Demokratinę Kairę. Graikijos nutarimas leisti laisvai veikti komunistų partijai, susilpnins neseniai įsisteigusią kairiojo fronto partiją, vadovaujamą Papandreou.

CARACAS. — Venecuelos vyriausybė užtikrino opoziciją, kad ateinančiais metais bus nacionalizuotos visos užsienio valdomos žibalo bendrovės.

MEKSIKA. — Meksikos vyriausybė uždraudė rodyti televizijoje 20 Amerikos TV programų, kuriose esą per daug smurto. Vyriausybė mano, kad tos programos skleidžia blogą įtaką Meksikos jaunimo tarpe.

SANTIAGO. — Čilės vyriausybė rengiasi paleisti iš kalėjimų apie 2,000 politinių kalinių, kurių daugumas bus priversti važiuoti į užsienius. Vidaus reikalų ministerija tvirtina, kad kaliniai paleidžiami beveik kasdien.

Tuo pačiu metu sekr. Kissingeris panašiai kalbėjo Jungtinėse Tautose, pasmerkdamas "nevaržomą ekonominį nacionalizmą, kuris lydyje ekonominės tvarkos sugriuvimą 1930 metais".

Išdu sekretorius William Simon Detroito kalboje pasakė, kad dabartinės naftos kainos gali sudaryti ekonominių problemų ne tik naftą vartojančioms, bet ir naftą gaminančioms tautoms.

Vienoje Naftą Eksportuojančių Valstybių organizacijos sekretorius Abderrahman Khene pareiškė, kad prezidentas Fordas negali kaltinti naftos gamintojų dėl to, kas pasaulyje dedasi. Amerikiečiai apgaudinėja patys savo ir likusį pasaulį, manydami, kad spaudimas gali pakeisti padėtį. Mes pakėlėme naftos kainas, gindami savo perkamąją galią, bet nesiekdami su naikinti pasaulio ekonomikos, pareiškė Khene. Kuwaite naftos ministris Abdel Rahman Salem Aitqi pareiškė: "Prezidentas gali kalbėti, ką nori".

Naftos valstybės, susiorganizavusios į stiprią organizaciją iš 12 valstybių, kurios pagamina 85% pasaulio naftos, pernai nevalytos naftos kainas pakėlė 400%. Šiemet jos žada kainas pakelti dar 3.5% ir ateinančiais metais vėl 12%. Šeštadienį dėl šios padėties bus tariamasi: JAV, Britanijos, Japonijos, V. Vokietijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ir finansų ministerijų. Pasitarimas įvyks Camp David. Prezidentas Fordas ir Kissingeris nori pasiekti susitarimo, kuris darytų spaudimą ir naftos gamintojus. Kissingeris tvirtina, kad nutarimas pakelti kainas buvo politinis. Panašus politinis nutarimas galėtų kainas sumažinti. Briuselyje praėjusią savaitę 12 pramonės valstybių nutarė glaudžiai bendradarbiauti kovojant su energijos krize ir aukštoms kainoms.

Beirute, Libane vienas arabų laikraštis pavadino prezidento Fordo ir Kissingerio kalbas "karo paskelbimu".

Japonų komunistai prieš Fordo vizitą

TOKIJO. — Japonijos komunistų partija, kurioje yra 300,000 narių, paskelbė griežtą opoziciją Amerikos prezidento Gerardo Fordo vizitui Japonijoje. Kada prieš 14 metų Japoniją norėjo vizituoti prezidentas Eisenhoweris, masinės japonų komunistų demonstracijos privertė tą kelionę atšaukti.

Prezidento Fordo ir jo žmonos Betty kelionė planuojama lapkričio 18-22 dienomis. Komunistų partija ragina visas japonų opozicijos partijas vieningai kovoti prieš Amerikos prezidento vizitą.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

XI-JI METAI

NR. 33 (472)

Bužo sode įvyks devintoji

ŽAIDIMŲ IR VARŽYBŲ DIENA

Dalyvaus visi Chicago skautai ir skautės.
Likariki keletas savaitę ligi laukiamos spalio 13 dienos.

Kiekvieną rudinį per paskutinius aštuonerius metus Chicago skautai ir skautės baigė vasaros sezoną tradicine skautiškų žaidimų švente. Per eilę metų visų keturių Chicago tuntu skautų šalis jaunimas, tėveliai, bičiuliai ir draugai suplaukdavo į šią šventę saulėtą rudens sekmadienį.

Jaunimas išbandydavo skautišką žinią, sportinius sugebėjimus, o senimas maloniai palendraudavo su skautiškų jaunimo, savo tarpe pasižėnuojuo davo, dovanų laimę pabandydavo. Visi šventės dalyviai buvo vašinami skaniais pietumis, pyragais ir gerimais.

Per eilę metų ši šventė teikė daug džiaugsmo mūsų skautiškam jaunimui, duodama progos parungtyniauti, draugiškai pažaisiti, išbandyti žinojimą ir sugebėjimus. Skautiškasis jaunimas Chicagoje kas metai laukė šios šventės.

Šiais metais devintoji tradicinė skautiškų žaidimų šventė rengiama spalio 13 d., Bužo sode, Willow Springs, Ill. Kaip ir kasmet, ji prasidės 1 val. p. p. ir programa baigsis apie 5 val. p. p. Dvi atskiros žaidimų aikštės

skautams-tėms, vilkiukams ir paukštytėms turės specialias programas, kurias ves patyrę vadovai, švenčių programas vedė per eilę metų. Kartu vykstančioje tėvų-rėmėjų gegužinėje bus vertingos dovanos, ir visi bus gausiai pavaišinti. Tą sekmadienį nebus reikalo namuose gaminti pietus. Skaniais pietumis bus aprūpinti visi skautiškų žaidimų šventės dalyviai.

Šių metų tradicinę žaidimų šventę ves j. b. ps. Jonas Jovaras, padedant Lituanicos tunto vadijos nariams ir bendradarbiams. Visų Chicago tuntu sesės ir broliai, vadovės ir vadovai širdingai kviečiami atsilankyti ir dalyvauti.

Reikia tikėtis, kad indėnų vasaros laikas šventei suteiks puikų orą ir duos progos pasidžiaugti rudens gamta. Z. S. R.

SAVOJE

STOVYKLAVIETĖJE

— KAIP NAMIE

Truputis apie Los Angeles

Los Angeles skautų-čių dviejų savaitę stovyklavimo laikas visiems prabėgo kaip akimirka, ir vaikai labai nenoromis skirstėsi namo. Nepaprastai gražus oras graži gamta bei puikus vadovų pasiruošimas stovyklavimui labai daug prisidėjo prie skautiškai gyvos nuotaikos.

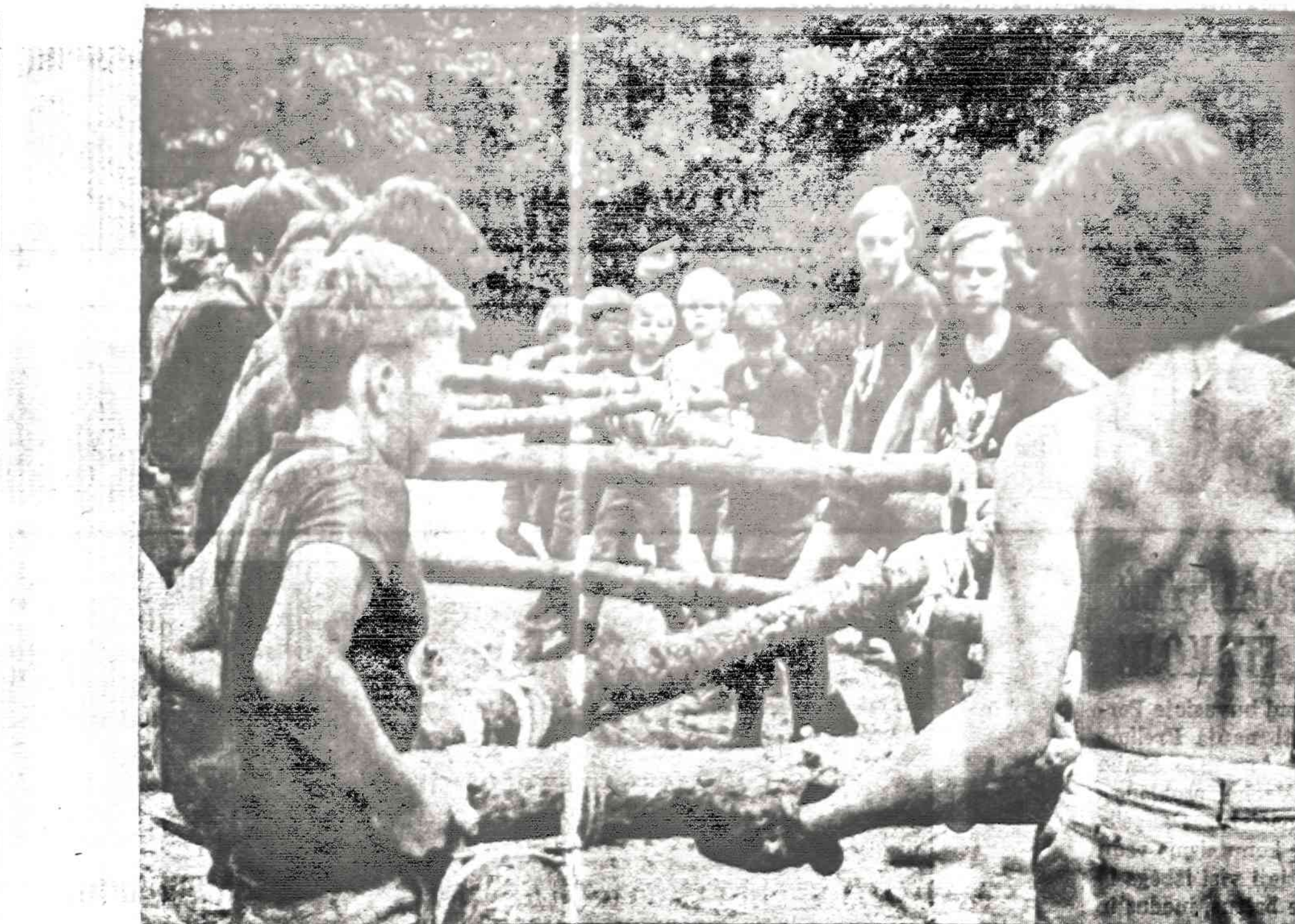
Stovyklos viršininkas v. s. V. Sviderskas, senas skautavimo vilkas, vadovavo visai stovyklai.

Berniukų "Aukakalnio" stovyklai vadovavo: ps. A. Mikuckis su savo pajėgų v. sl. A. Tuminu. Berniukų rajonas šmet pasižymėjo labai gražiais papuošimais. Ką reiškia nuosava stovyklavietė, kur galima ir duobtes išsikasti ir akmenukus rąkioti. Mergaičių "Pilainės" stovyklai vadovavo ps. D. Basiulienė ir jos pavaduotojos: ps. A. Vilkaitė, v. sl. S. Nefaitė ir v. sl. A. Pakalniškytė. Daug dar-

bo įdėjo ir ps. R. Vizgirdienė, tvarkiusi visus finansinius reikalus, beto gail. sesuo v. sl. B. Prasukienė, kuriai pacientų netrūko, nes tokiame būryje vaikų vis atsiranda nubrūžintų kelių, išnarintų pirštų ir t. t.

Vadovų rūpesčiu buvo gana daug rūšių pasikalbėjimų, kuriuos vedė tos rūšies specialistai.

R. Prižgintas, kuris dirba kalnų gelbėjimo srityje, vedė pokalbį "Kalnų laipiojimas ir gelbėjimas sužeistų, bei paklydusių", kas čia visiems Kalifornijos gyventojams yra labai aktu. Ps. fil. Dr. S. Naujokaitis: "Skautų berniukų higiena", v. sl. Jūratė Kades (turinti masters laipsnį) kalbėjo mergaitėms: "Mergaičių higiena". P. Gasparonis, menininkas ir skulptorius: "Liaudies menas medžio drožiniuose ir inkrustacijose", ne tik kalbėjo ir rodė puikiai iliustruotą meno drožinių knygą, bet čia pat, praktiškai, parodė, kaip medžio dirbinius padaryti, kokius įrankius ir medžiagą naudoti. Tai labai sudomino visus ne vien tik berniukus skautus. Dr. Giedraitienė "Profesijos odontologijoje", ps. V. Radvenienė: "Mokytojų profesija", p. Gajauskie-

PIONIERIJOS DARBAI SIEMETINĖJE CHICAGO LITUANICOS TUNTO STOVYKLOJE, kuri buvo skirta 25 metų tunto sukakčiams paminėti.

E. Butėno nuotr.

nė "Profesijos prekybos srityje", fil. v. sk. V. Varnas: "Topografija", v. sl. R. Zukas, pasireiškęs kaip gabus fotografas, studijuojas tą sritį: "Fotografavimas". Kiti svečiai kalbėjo grynai skautams aktualiomis temomis.

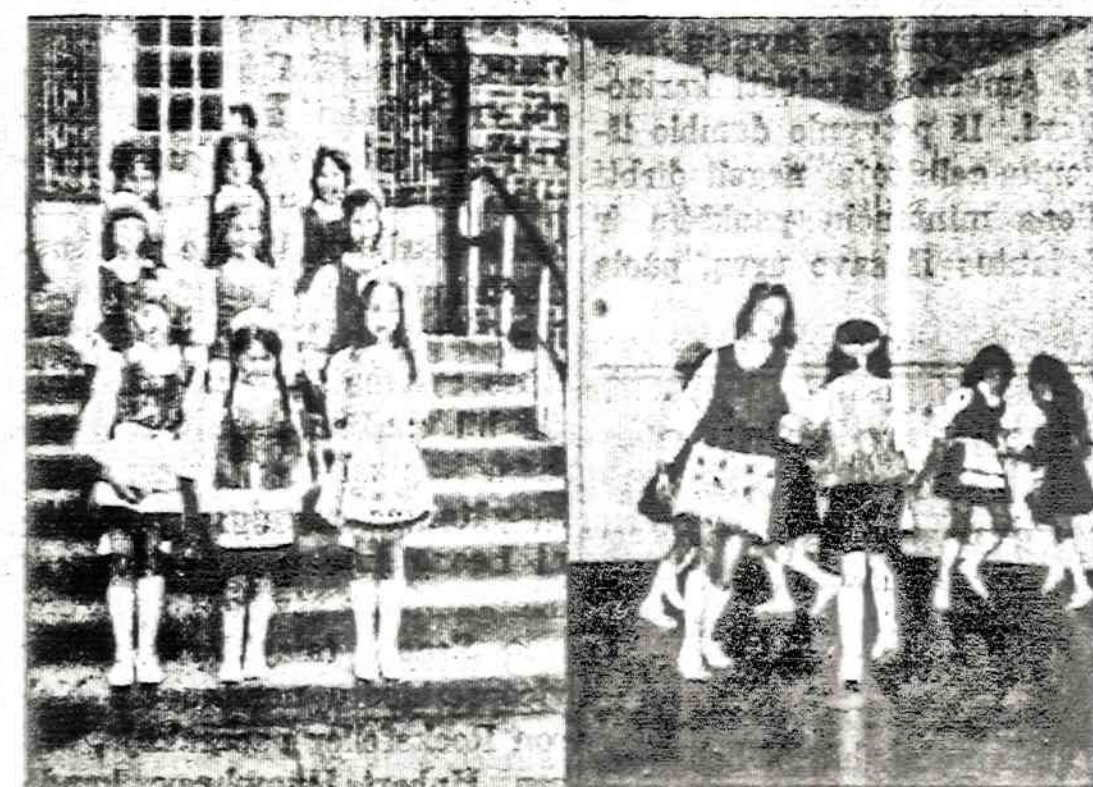
Nors visi dirbo, kad tik stovykla gerai pavyktų, bet iš visų išsiskyrė v. sl. R. Zukas, kuris buvo ne tik visos stovyklos maisto supir-

kėjas, šoferis ir t. t., bet ir labai puikus laužavedys.

Įnešęs į laužų programą ir naujų dainų ir daug humoro.

Didelę padėką ir Alice ir Antanui Kiškams, kurie, kasdieną atvažiuodami į stovyklą, prisidėjo visur, kur tik reikėjo rankų ar darbo jėgos, jau nekalbant apie parūpinimą produktų savikaina.

V. Irl.

MAZA, BET LINKSMA ŠOKĖJŲ GRUPE

Tai Omahos paukštytės.

T. Gaidelytės nuotr.

VEIDAI

IR DARBAI

★ Monografijos apie prof. Steponą Kolupailą pristatymas visuomenei įvyko rugsėjo 22 d. Chicago Jaunimo Centre. Monografiją šiomis dienomis išleido Akademines Skautijos Leidykla. Knygos pristatymo po pietėse apie prof. Steponą Kolupailą — mokslininką, visuomenininką, skautininką — labai pagausinamam kalbėjo svečias iš New Haven (Conn.) s. dr. Henrikas Lukoševičius, savo žodžius pa-

traukliai pajavairindamas iliustraciniais nuotykiais iš Profesoriaus gyvenimo.

Programai vadovavo s. A. Dundzila. Apsilankę per 150, jų tarpe Profesoriaus žmona su dviem dukrom ir šeimom bei artimaisiais. Popietę puošė prof. Stp. Kolupailos mokslinių veiklų parodėlė.

(Ta proga pasiskaitytina J. Klauseiko šios monografijos recenzija, kuri eina nuo ano šeštadienio "Naujienų" puslapuose. Red.).

★ Iš Tarybos Pirmininko būstinės. LSS Tarybos Pirmininkas v. s. Antanas Saulaitis vasaros metu, šalia gausaus susirašėjimo ir telefoninių pasikalbėjimų, Sąjungos reikalais.

— liepos 21 d. Putname tarėsi su v. s. A. Samušiu, v. s. L. Milukiene, v. s. P. Moliu, s. A. Glodu, s. B. Aleksandravičium ir k.;

— liepos 31 d. — rugpjūčio 6 d. dalyvavo Kanados rajono stovykloje Romuvoje, padėjo instruktuoti Ažuolo vadovų ir Gintaro vadovų mokyklų stovykloms ir tarėsi su įvairiais vadovais-vadovėmis; ir specialiai LSS Tarybos akivaizdinio posėdžio spalio 25-27 d. įvyksiančio Toronte reikalais — su s. M. Vasiiliauskiene, v. s. K. Batūra, v. s. Č. Senkevičium, v. s. L. Grinium, s. kun. A. Simanavičium ir k.; — rugpjūčio 27 d. — rugsėjo 2 d. dalyvavo Atlanto rajono šventaragio stovykloje ir tarėsi su v. s. P. Jurgėla, v. s. A. Sa-

mučiu, v. s. P. Moliu, v. s. L. Milukiene, v. s. kun. J. Vaišnora, v. s. M. Manomaičiu, s. A. Glodu, s. R. Moliene, kun. P. Baltakiu, s. R. Cesnavičiene, ps. B. Aleksandravičium, s. R. Jakubausku ir k. vadovais-vadovėmis Sąjungos, tiek ir Atlanto rajono reikalais. Ta pačia progą lankėsi ir Atlanto rajono nuosavoje stovyklavietėje, kuri nupirka, bet neįrengta naudotis.

— rugsėjo 4-5 buvo New York'e ir tarėsi su v. s. A. Samušiu, s. J. Bružu ir k. įvairiais klausimais, tarp jų — ir knygos Lietuviškoji Skautija spausdinimo reikalais.

Koresp.

★ Šaukiamas Liet. Skautų Seserijos Siskrydis, į kurį yra kviečiamos: tūtininkės, vietininkės, draugininkės, skautininkės ir židinitės.

Siskrydis įvyks lapkričio 2-3 Hamilton, Ont., Canada. Siskrydį administruoja Hamiltono širvintos tuntas. Programą orga-

nizuoja Skautų Seserijos Vadilukiene, v. s. kun. J. Vaišnora, v. s. M. Manomaičiu, s. A. Glodu, s. R. Moliene, kun. P. Baltakiu, s. R. Cesnavičiene, ps. B. Aleksandravičium, s. R. Jakubausku ir k. vadovais-vadovėmis. Bus speciali programa šakų draugininkėms, paruošta Seserijos šakų Skyrių Vedėjų. Pasidalinsime veiklos žiniomis, susipažinsime su kitų vietovių veikla. Smulki siskrydžio tvarka bus greitai paruošta ir atsiųsta vėliau. Labai prašome visas anksti registruotis ir tuo palengvinti Hamiltono sesėms organizavimo darbą. Registruotis pas: LSS siskrydžio išdininę vyr. skautę Mildą Trumpickienę, 83 Maple, Dundas, Ontario — L9H 4W7.

Iki pasimatymo!

Rengėjos

★ Chicago Nerijos tunto tėvų komitetas ir vadovės įtemptai ruošiasi tunto tradiciniam vakarui "Prie Gintaro Jūros", kuris įvyks šį šeštadienį, rugsėjo

28 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Meninę programą šmet atliks tunto mokytės, solistė Natalija Aukštuoliene ir pianistė Gintara Nariene. Tikimasi gausaus tėvų ir svečių dalyvavimo. Vakaras ruošiamas tunto veiklai paremti.

★ Chicago Kernavės tuntas renkasi į pirmąjį sueigą. Sekmadienį, rugsėjo 29 d., 11 v. r., apatinėje Jaunimo Centro salėje įvyks pirmoji šio rudens Kernavės tunto sueiga. Sesės renkasi 10:45 pilna ir tvarkinga uniforma (austi diržai, tamsūs batai, tamsiai mėlynos iki kelių kojines, visi ženklai). Kviečiami ir tėveliai.

★ Chicago lietuvių skautų-čių ansamblis ruošiasi statyti raišytojos Sofijos Kymantaitės - Ciurlionienės lietuvių liaudies pasaką "Dvylika brolių juodvarniais lankčiusių". Skautiškasis jaunimas nuo penkiolikos metų amžiaus, noris tame vaidinime dalyvauti, yra kviečiamas atvykti rugsėjo 26 d. (ketvirtadienį), 8 val. vak. į Jaunimo Centro 104 kamb. Vaidinimą režisuos žiavitė Numgaudaitė.

★ Pirmosios pagalbos kursai. Vadovai, vadovės, skautininkai, skautininkės, vyr. skautės, gintarės, j. budžiai, sk. vyčiai, akademikai skautai-tės, tėvai ir kiti susidomėjęsiai yra kviečiami lankyti pirmosios pagalbos kursus.

Kursai: American National Red Cross (ARC) "Standard First Aid and Personal Safety". Instruktorius: s. Juozas Liubinskas. Vieta: Jaunimo Centro 203 kamb. Kursų pradžia: pirmadienis, spalio 7 d. Laikas: 7-10 val. vak. Kursų ilgis: šeši pirmadieniai paeiliui.

Reikmenys: vadovėlis "Standard First Aid and Personal Safety" (\$1.95), bandažai (85 centai), rašymo priemonės. Vadovėlių ir bandažus bus galima įsigyti pirmąjį kursų dieną. Mokėčio už pačius kursus nebus imama.

Norint daugiau informacijų, teirautis pas kursų vedėją tel. 735-3397.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIEŅAS

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds.

First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck.

They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish. There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIEŅOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Amerikos Lietuvių Kongreso programa

Šeštadienį, 1974 m. rugsėjo mėn. 28 d.

1. 8:30 ligi 10 val. ryto Kongreso atstovų ir svečių registracija (Pick Congress viešbučio Windsor Room).

II. 10 val. iškilmingas Kongreso atidarymas:

- a) Chicago Lietuvių Tarybos pirmininkas Juozas Beliusas.
- b) Amerikos Lietuvių Tarybos pirm., dr. Kazys Bobelis.
2. Invokacija: prelatas Jonas Baltusevičius.
3. Sveikinimai žodžiu ir raštu.
4. Prezidiumo ir komisijų sudarymas.
5. Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko 5 metų veiklos pranešimas.
6. Paklausimai ir atsakymai dėl pranešimo.

Pietų pertrauka 1-2 val.

7. Paskaitos: 2 val. p. p. (Windsor Room).
- a) Dr. Bronis Kaslas, "Žmogaus teisės Sovietų Sąjungoje".
- b) Prof. Cherif Bassiouni, "Lietuvos apsisprendimo laisvė tarptautinės teisės požiūriu".
- c) Inž. Antanas Rudis, "Amerikos Lietuvių Tarybos darbų apžvalga".
8. Paklausimai dėl paskaitų.

Pertrauka 5-7 val.

- 7-8 val. kongreso banketo kokteiliai.
- 8 val. banketo pradžia (Great Hall).

Banketo programa

1. Atidaromasis žodis — pirmininkė Ona Gradinskienė.
2. Dr. Kazio Bobelio, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko, žodis.
3. Ritos Lee Kilmonytės, kino žvaigždės, banketo programos vadovės, pakvietimas.
4. Meninė dalis — Dainuoja solistė Audronė Simonaitytė, solistas Algirdas Brazis, akomponuoja muz. Aldona Brazis.
5. Vyskupo Vincento Brizgio invokacija.
6. Kongresmanas Edward Derwinski, sveikinimas.
7. Murray Seeger, Los Angeles Times atstovo, pristatymas.
8. Kongresmanas Robert Hanrahan, sveikinimas.
9. Kongresmanas Frank Annunzio, sveikinimas.

DEDES ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerna asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žinoti ar vasaros pasisveikėjimams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTONO RŪKO lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivų šviesuoliu gyvenimu ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Tarybos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apakšo medžių šakas žirniais, kaip konfetėms ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančios gamtos scenovaičiuose svajotų juokauja ir verčia poetą, pajėgdamį išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis - VAIČIŪNIENĖS, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00
3. Burka Jozė, EILĖRĄŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00
5. Kleopas Jursellionis, GLŪDĖ - LIŪDĖ. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ SVENTĖ. Eilėnori pasakojimai apie 3 išvietintas lietuviškas senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis. \$5.00
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių šilė", vertimas, 42 psl. \$2.00
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00
10. Stasys Savitskas, ATDARĖ LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00
11. Stasys Savitskas, AUKOS TAURĖ. 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50
12. Petras Sagatas, PAULĖLEIDŽIŲ SPINDULIUOSE. Eilėnori kūriniai, 92 psl. \$1.00
13. Petras Sagatas, PLAUK. MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00
14. Eugenijus Grudis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00
15. Elena Tumienė, KARAI IAI IR SVENTIEII. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50
16. Alfonsas Tvruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00
17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00

Norėdami išsityti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

10. Senatorius Roman Hruska (R. Neh.) pagrindinis kalbėtojas.
11. Kun. Ansas Trakis, palaiminimas.

Sokiai — groja Ažuolo Stelmoko orkestras.

Šeštadienį, 1974 m. rugsėjo 28 d.

1. Pamaldos: 9:20 šv. Petro bažnyčioje, 119 West Madison St. Koncelebrutos mišos: Pagrindinis mišių aukotojas Europos Lietuvių vyskupas, Antanas Deksnys. Kartu su juo koncelebruoja vysk. Vincentas Brizgys, kun. Kęstutis Trimakas ir kun. Vytautas Bagdanavičius. Kun. Stasys Neimanas, Lietuvių Evangelikų Reformatų Bažnyčios Generalinis Superintendentas sukalbės užbaigos maldą po mišių kongreso pamaldose. Pamokslą anglų ir lietuvių kalba sako prel. Jonas Balkūnas. Per mišias gieda Dainavos ansamblis, diriguoja muz. Audronė Simonaitytė. Vargonais groja muz. Mary Mondeikaitė-Kutz.

Kongreso tąsa 1 val. (Gold Room)

2. Paskaita: Jūratė Jasaitytė, "Jaunosios kartos lietuvių vaidmuo Lietuvos laisvinime".
3. Paklausimai dėl paskaitos.
4. Kongreso išvados, kun. dr. Juozas Prunskis.
5. Kongreso nutarimai.
6. Kongreso uždarymas, Amerikos Lietuvių Tarybos garbės pirmininkas, Leonardas Šimutis.

Amerikos Lietuvių Taryba

VIETOJ RADIOJO, ŠLAPELIS NAUDOJA SAVO AKIMETRĄ

Lakūnas Kazimieras Šlapelis, papasakojęs Siete Dias Iliustrados žurnalo bendradarbiui Francisco N. Juarez, kaip jis iš Chubuto savo lėktuvu atskrido į Buenos Aires aerodromą lakūno egzaminams laikyti ir oficialiam leidimui gauti, toliau aiškina atvykusiems žurnalistams savo gyvenimo ir skraidymo svarbesnius įvykius.

Žurnalistas Juarez šitaip juos užrašė:

"Lakūno Šlapelio lėktuvus "Chimango" išsidėvi nuo tolimiesnių skridimų. Jam reikalingi bendrieji suderinimai ir pataisymai, kuriuos Argentinos Comodoro Rivadavia Aviacijos bazė jam pataiso veltui. Toje bazėje lėktuvo savininkas parodė Siete Dias atstovams visas savo lėktuvo smulkmenas.

— Suvartoja 18 litrų į valanvą, — džiaugsmingai pasakė lėktuvo savininkas.

— Jis yra ekonomiškasis...

Kabinėje nesimato jokios radijo susisiekimo aparatų žymės. Ten net nėra radijo kompasos, kuriuo būtų galima patikrinti skrendamo kelio kryptis...

— Aš skraidau pagal akiometrą, — aiškinasi žurnalistams Šlapelis.

Kas yra matė Šlapelį, pradedantį skristi savo lėktuvu, tai tvirtina, kad jis labiau panašus į raitelį, negu į lakūną. Mažų mažiausiai jis yra panašus į motociklistą. Mačiusieji turi pagrindo tokiam tvirtinimui, nes lakūnas, besileisdamas keliu, nūn, įsisupa į pončą (stora ir šilta argentinietiška vilnonė skara), kad galėtų atlikti kabinoje atsiradusį šaltį. Sildymo vamzdį teko nukreipti į motorą, nes karburatorius man apledėdavo skridimo metu."

Be to, kai jau užsidega motoras, ir pasukęs kelis kartus propelerį Šlapelis, prisiglaudęs prie lėktuvo, palaikydamas jį, kad vėjas jo nenustumtų, tuo pačiu metu atleidžia ratus laikandamas užkabas. Kada atleidžia paskutinį, iškoka į kabiną ir nusišypso, žinodamas, kad jau gali leistis keliu.

LAKŪNO VISO ĮGYVENIMO MEILE

Kazimieras Šlapelis 1894 metų spalio 1 dieną gimė Kupiškėje, nedideliame Lietuvos miestelyje. Vos jam sulaukus vienerių metų, Kazimiero tėvai — Justinas ir Sofija Šlapeliai — nutarė išvažiuoti į Argentina. Pirmiausia Šlapeliai apsigyveno Entre Rio provincijoje, Gualaguaičių kaimelyje. 1903 metais persikėlė į Sarmiento miestą, esantį Chubut provincijoje. Ten Kazimieras baigė pradžios mokyklą, o į aukštesnę buvo išvežtas mokytis į Comodoro miestą. Ten jis pamatė atvažiuojančius bojerius, atsivežusius savo vergus. (Bojerius pralaimėjus karą pietų Afrikoje, dalis jų atbėgo Argentinon ir atsivežė juodus vergus).

Vėliau gyvenimas jį priverė keltis kartus kaitalioi darbą ir amatą. Pradžioje jis buvo vilnų kirpėjas, artojas, vežikas, kino operatorius, soferis, mechanikas, angliakasyvis ir kontraktorius. Tiesė kelius ir statė mokyklas, pradėjo domėtis paleontologija ir, vienoj rankoj laikydamas geigerio magnetinį instrumentą, o antroje butelį vandens ir kelis pyragaičius, išvaikščiojo visas Patagonijos lygumas ir aukštumas, įsiskodamas uranijaus.

Gavęs Argentinos pilietybę, pradėjo dalyvauti visuomeniniame gyvenime. Vienu metu buvo kandidatas į parlamentą, dalyvaudamas radikaliai liaudies sąrašė, o 1963 metais prisaiškino provincijos gubernatorių Roque Gonzalez, kaip vienas vyriausių Argentinos balsuotojų. Dabar didelio dėmesio nekreipia į politiką, nors jis pripažįsta, kad savo laiku balsavęs už justicialismo (teisėtumo darbininkų sąjungą ir Perono šalininkų) kandidatus.

Šiandien Šlapelis gyvena nedideliame namelyje, kurį jam perleido Vialidad vadovybė, kur jis eina asesoriaus pareigas. Vienatvė jo nekankina. Jis turi daug anūkių, kurie dažnai jį aplanko. Be to, jis turi daug draugų gyventojų tarpe, kurių draugingumą įgijo per ilgus metus.

Kartas nuo karto Šlapelis išsitraukia savo seną akordeoną, pataiso jį ir priverčia jį pūsti "Dunojaus bangomis" valse. Akordeonas paskandina jį praeitin, primena šokius, kurių metu jaunimas sukosi pagal garsus ir dainavo, "kad niekas neliktų nešokęs ir tuopačiu metu neturėtų muzikos".

(Bus daugiau)

JEI "NAUJIENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RASO TIKRĄ TIESĄ — ŠKIEIDŽIA SVIESĄ

Aštuoniasdešimt metų einantis lakūnas Kazimieras Šlapelis retkarčiais išsitraukia savo seną akordeoną, aplipdo balsus ir užtraukia senas dainas ir šokius. Paveiksle matome Šlapelį, šiu metu balandžio mėnesį grojantį akordeoną Chubuto provincijoje.

Mūsų spaudoje

DIALOGAS AR UŽMASKUOTAS ŠAMOKSLAS?

Vengrijos patriotų ir rezistentų organizacija išsivijojo The Cardinal Mindszenty Foundation leidžia dvisavaitinį The Red Line. Jame rašoma, kad čekoslovakų kardinolo Štepan Trochta mirtis vaizdžiai parodo, kad garsinamas katalikų Bažnyčios dialogas su komunistais yra tik pasityčiojimas iš tikinčiųjų. Kard. Trochta mirė tuoj po tokio brutalaus "dialogo" su valdžios pareigūnais religijai bei kultūrai reikalingam. Tai buvo brutalus tardymas, kuris tęsėsi 6 valandas.

Ten pat yra informuojama, kad Pragos mieste išeinantis Maskvos kontroliuojamas komunistų internacionalo žurnalas World Marxist Review nurodė komunistų vadams visame pasaulyje, kad dialogo su katalikais tikslas yra ateizmo propagavimas. Progresyvieji katalikai ir kai kurie pasauliečiai katalikų vadai tai žino, bet ignoruoja.

Ta proga tenka pastebėti, kad kard. Mindszenty lankant įvai-

rias Amerikos vietas, visur jis buvo iškilmingai sutinkamas tautinių grupių bendrose sutikimo bei religinėse apeigose. Visa tai labai gražiai buvo atžymėta mūsų spaudoje ži-

niomis, straipsniais ir nuotraukomis. Betgi to nebuvo Chicagoje, kurioje gyvena mūsų vyriausi kunigai ir levitai. Chicagiečių sutikime lietuvius atstovavo ateitininkai. Pats sutikimas buvo aprašytas tik keilomis eilutėmis Draugo dienraščio ateitininkų skyriuje. Tos organizacijos arba Ateitininkų federacijos pirm. yra dr. Kisielius, gyv. Cicero miestelyje, kuriame dažnai vyksta dialogai su komunistų atstovais.

Kazys Petraltis

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

DR. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrašytą) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 psl. knyga.

Kaina \$2.50

Nei vienas žmogus noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis parašytos studijos. Ši knyga būtinai kiekvienam, norinčiam pažinti netolimą Lietuvos praeitį, Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

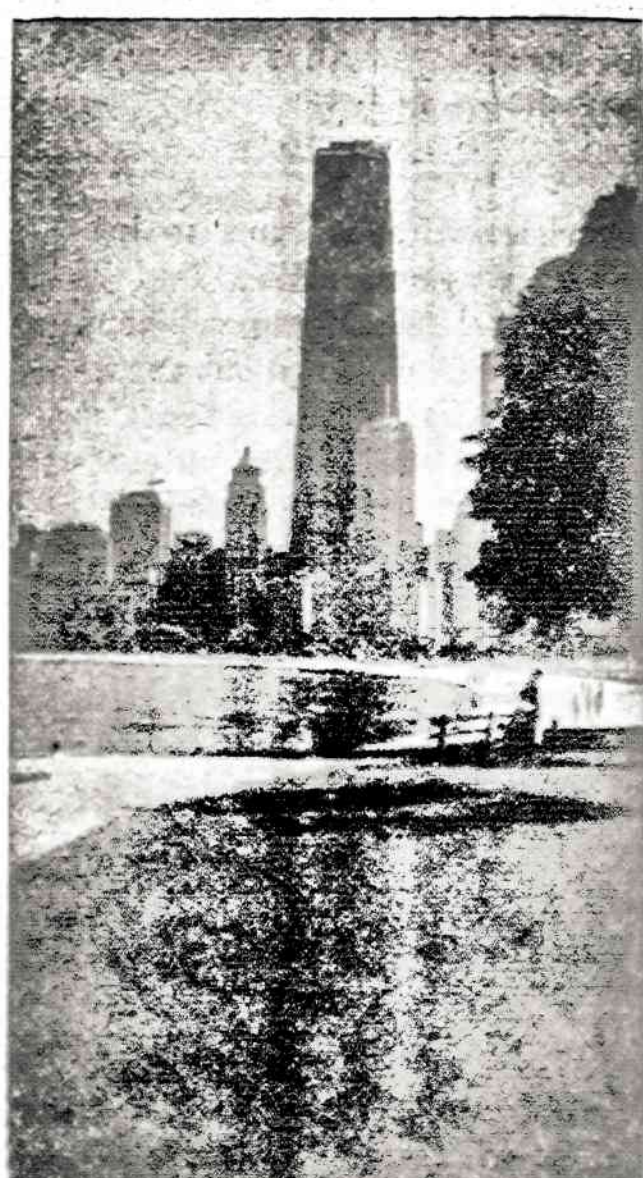
J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užteiti "Naujienos", tai prašomas persiųsti \$2.50 čekį arba Money Orderį, pridėdami 20 c. persiuntimo paštui, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knygą pasiųsime.

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM:

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year, other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Annunzio gina lietuvių teises

Kongreso atstovas Frank Annunzio šių metų rugsėjo 17 dieną JAV kongrese pasakė kalbą, kurioje jis gynė sovietų karo jėgų pavergtos Lietuvos, Latvijos ir Estijos teises. Kongreso atstovas Annunzio labai gerai pažįsta Lietuvos istoriją, žino nepriklausomybės metais padarytą pažangą ir tolimesnį visų trijų Pabaltijo tautų likimą. Jis gerai žino oficialią JAV Valstybės Departamento, vyriausybės ir kongreso nutarimus ne tik Lietuvos, bet ir kitų pavergtų tautų reikalą.

Kongreso atstovas Annunzio pasakytoje kalboje išdėstė savo pažiūras dėl Australijos ir Naujosios Zelandijos nutarimo pripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimą į Sovietų Sąjungą. Be to, jis įdėjo į kongreso dokumentų rekordą Chicagoje veikiančio Pavergtų tautų komiteto pareiškimą, pasirašytą estų, lietuvių ir latvių atstovų. Pareiškimo pradžioje sakoma, kad jis pasiūstas JAV vyriausybei, Sovietų Sąjungos valdžiai, Australijos vyriausybei ir parlamentui.

Pabaltiečių raštas primena 1970 metais Jungtinių Tautų visuotinos asamblėjos priimtus principus, draudžiančius naudoti karo jėgą prieš kitos valstybės teritoriją arba jėga kisti iš svetimos valstybės vidaus reikalus. Australijos vyriausybė, pripažindama trijų Pabaltijo valstybių įjungimą į Sovietų Sąjungą, sulaužė tarptautinį nutarimą, už kurį Australijos atstovai balsavo.

Raštas primena minėtoms vyriausybėms, kad Sovietų Sąjunga pasiuntė į Estiją, Latviją ir Lietuvą 200, 000 gerai ginkluotų karių, okupavo šių kraštų teritorijas ir jėga pakeitė vyriausybes. Sovietų karo jėgos įsiveržė į Pabaltijo kraštus iš rytų ir pietų. Sovietų tankai, aviacija ir artilerija okupavo Lietuvą viena diena anksčiau, kad nelaimėn patekę kraštai negalėtų susisiekti su laisvujo pasauliu ir pranešti apie Rusijos komunistų prievartos veiksmus.

Visoms trim Pabaltijo valstybėms jėga buvo priimtos "tarybinės" valdžios sovietinė santvarka ir skelbiama, jog tai buvo padaryta su vietos gyventojų pritarimu. Komunistų propagandos agentūros dar ir šiandien skelbia, kad pakaitos buvo padarytos "legaliai", gyventojams pritariant. Tai yra biviausias melas, nes rusų atneštos valdžios buvo priimtos lauziant pačias pagrindines piliečių teises ir nekreipiant dėmesio

ISTEIGTAS CHICAGOS LIETUVIŲ SPAUDOS KLUBAS

Praeitą sekmadienį, rugsėjo 22 dieną, Chicago Gintaro salėje buvo įsteigtas Chicago Lietuvos Spaudos Klubas.

Susirinko apie 30 žmonių, dirbančių įvairiose Amerikos lietuvių organizacijose ir priklausančių įvairioms politinėms grupėms ir partijoms, aptarė dabartines lietuvių visuomenės snūduriuojančias nuotaikas ir lietuvių tautos reikalams pavojaingą galvą vienybę ardančią veiklą ir nutarė įsteigti šį klubą.

Svarbiausias klubo tikslas yra kelti snūduriuojančius, nu-

rodyti galimą pavojų ir imtis priemonių prieš lietuviams svetimos ir demokratijai pražūtingos politikos pines. Į lietuvių organizacijas besibraujančių elementai sėja pesimizmą, ardo lietuvių vienybę, kenkia Amerikos Lietuvių Tarybos veidams darbu ir nesivaržydami priemonėmis, stengiasi kalbėti visų lietuvių vardu. Nutarėdami jokių visuomenės įgaliojimų, jie bando atstovauti visus lietuvius; nepajėgdami susiorganizuoti, jie įsivaizduoja turį pačią didžiausią Amerikos lietuvių grupę: ne-

į jų protestus. Australijos valdžia pirmoji išėjo prieš pavergtų tautų teises ir stėjo pavergėjų pusėn. Lietuva, Latvija ir Estija buvo nepriklausomos valstybės, priklausė tuo metu veikusiai Tautų Sąjungai ir visos vykdė tarptautinius įsipareigojimus. Sovietų Sąjunga, įsiveržusi į Suomiją, buvo pasmerkta ir išmesta iš Tautų Sąjungos. Ta pati Sovietų Sąjunga įsiveržė į minėtas tris valstybes, prievarta — trėmimais, žudynėmis ir kalėjimais — nutildžiusi protesto balsus, dabar skelbia, kad minėtos valstybės savo noru įstojusios į Sovietų Sąjungą. Australijos valdžia pripažino šį Sovietų Sąjungos melą ir pripažino lietuviams, latviams ir estams primestą vergiją. Pasirašiusieji praneša, kad Lietuva, Latvija ir Estija, kovojančios už savo teises, savo laisvę atgaus, bet dabartinės Australijos vyriausybės pasirašytų susitarimų nepripažins.

Kongreso atstovas Annunzio, primindamas įstatymų leidėjams sovietų valdžios prievartos veiksmus, šitaip kalbėjo:

"Ponas pirmininke, kaip daugelis atstovų rūmų narių jau žino, kad Australija ir Naujoji Zelandija pripažino Baltijos kraštų įjungimą į Sovietų Sąjungą. 1940 metais laisvos ir nepriklausomos Estija, Latvija ir Lietuva nelegaliai ir jėga Stalino sovietų armijos buvo įjungtos į Sovietų Sąjungą. Dabar, praėjus 34 metams, Australija ir Naujoji Zelandija savo oficialiais veiksmais palaimino žiaurius ir plėšrius veiksmus, priimdama Kremliaus aiškinimą, kad Baltijos kraštai yra sovietų imperijos dalimi, visai užmiršdamos tų didvyriškų tautų laisvės tradicijas.

Šį apgailėtiną ir skaudų aktą turėtų žinoti mūsų sąjunga, nes jie patys buvo kolonijomis. Mūsų pačių valstybė niekad nepateisins tų nelegalių ir barbariškų sovietų imperializmo užkariavimų." (Congresional Record, Ext. remarks, E 5835 psl., 1974 m. rugs. 17 d.)

Atstovas Frank Annunzio ne pirmą kartą visam pasauliui primena apie sovietų karo jėgų tarptautinių teisių laužymą ir pačių pagrindinių žmogaus teisių niekinimą. Pasmerkdamas Australijos ir Naujosios Zelandijos vyriausybės padarytus pripažinimus, jis tampa iškalbingiausiu pavergtų tautų gynėju.

Frank Annunzio, kaip jau matėte pranešimuose, pasakys kalbą Amerikos Lietuvių Tarybos ruošiamame kongrese.

pažindami galingos Amerikos politinio proceso, jie kamuoja kuolus ir ratus ir kenkia produktą ir konstruktyvų darbą dirbantiems lietuviams. Nepajėgę suardyti rimto kovo baro prieš lietuvių tautos priešus, jie braunasi į veikiančias lietuvių organizacijas, keičia intrigas, atidaro naujus frontus prieš didelį darbą dirbusius ir dirbančius vienetus; kenkia laisvimo darbu ir grobia Lietuvos laisvimo darbams skiriamas aukas.

Jeigu organizuotoji visuomenė laiku nepastos kelio šiems ardomiems elementams, tai Amerikos lietuviai nepasijus, kai jų organizacijų iždai bus ištuštinti, pinigai išleisti bereikalingoms kelionėms, jų atstovams pasunkintas bet koks vieningas darbas lietuvių tautos gerovei; lietuviams bus uždarytos durys ne tik į vyriausybės įstaigas, bet ir pas kongreso atstovus. Neužtenka kongreso atstovų sekretores maišinti baumkuchenis, reikia pačius kongreso atstovus informuoti apie gyventojų pažeidžiamas teises, apie visam kraštui daromą skriaudą. Prieš okupantą reikia vesti kovą, nepataikauti jam ir nesistūlyti į bendradarbius. Jaunus lietuvius galima lietuviškai išmokyti Amerikoje, lietuvių mokyklose ir šeimose, nereikia jų vežti į pionierių stovyklas arba smegenų plovimo kursus.

Martynas Gudelis pradėjo susirinkimą kelioms minutėms po trijų. Susirinkusiems papasakojo, kad prieš keturis mėnesius Chicagoje susirinko dešimt vyrų ir aptarė Amerikos lietuvių gyvenimą besibraujančius lietuviams svetimus veiklos metodus. Ypatingai buvo liūdni Bendruomenės skaldomiej mažos grupelės darbai. Ta grupelė primetė lietuviams klastotus rinkimus, o vėliau patys atsakingiausi vadovai, vietoje vienybės, pradėjo Bendruomenę iš viršaus skaldyti.

Nepateisinama buvo ir šmeižtų kampanija prieš ilgus metus dirbusius lietuvių organizacijas. Susirinkusieji atstovai sudarė veiklesnių žmonių sąrašą, su paruošė įstatų projektą, višties pakviestiesiems išsiuntė niūnių laiškus, kviesdami čia susirinkti ir aptarti naujai steigiamos organizacijos tikslus ir būtinumą ją įsteigti. Kiekvienas čia susirinkęs yra organizacijos steigėjas ir kiekvienas galės pasisakyti ne tik dėl įstatų projekto, bet ir dėl visų kitų planuojamų darbų. Laikini valdyba šiam susirinkimui paruošė darbotvarkę ir pasispytojų širdis. Ypatingai gražiai

prašė susirinkusius išrinkti šiam susirinkimui prezidentą. Pirmininku buvo išrinktas Dr. Vladas Šimaitis, jo pavaduotoju išrinktas Mykolas Pranevičius, o susirinkimo protokolui rašyti išrinkta Aldona Valešaitė Brusokienė.

Pirmininkas Vl. Šimaitis, pristatydamas darbotvarkę, pakvietė teisininką ir žurnalistą Petrą Stravinską referuoti steigiamo klubo laikinosios valdybos paruoštą įstatų projektą. Laikinąją valdybą sudarė Dr. Zenonas Danilevičius, red. Martynas Gudelis, prof. Mečys Mackevičius, teisininkas Petras Stravinskas ir Valerijonas Šimkus.

Prie įstatymų projekto daugiausia teko dirbti teisininkui Petriui Stravinskui. Jis pradžioje turėjo išspręsti klausimą, kurį metodą pasirinkti įstatų projektui: 1. griežtą vokišką, kuriame surašomos visos smulkmenos, arba 2. šveicarišką, kuriame keliais sakiniais pasakoma pagrindinė mintis, kartais liaudies posakiu, o visus kitus reikalus paliekama organizacijos nariams spręsti. Stravinskas pasirinkęs šveicarišką metodą, jis gyvenimiškais ir tinkamais organizacijos tikslams.

Spaudos klubas neis į kovą su veikiančiomis organizacijomis, nesivaržys ir medalinės titulu, bet stengsis padėti Amerikos lietuvių spaudai. Vieni padės spaudai raštais, kiti atkreips redaktorių dėmesį į pražiūrėtus faktus, o tretieji padės spaudą platinti ir ekonomiskai ją paremti. Klubas narių galės būti kiekvienas, kuris yra pasiryžęs priimti savo petį prie lietuviškos spaudos.

Referavęs susirinkusiems paruoštą įstatų projektą, teisininkas Petras Stravinskas perskaitė ir ideologinius klubo pagrindus. Kaip įstatų projektas, taip ir ideologiniai nuostatai bus paskelbti spaudoje. Stravinskas ryškiai pabrėžė, kad klubo nariais galės būti visi geros valios lietuviai, bet jokių būdų nebus priimami vadinami "kultūriniai bendradarbiautojai", "bendradarbiautojai su kraštu", "bendradarbiautojai ir kiti tokiais vardais vadinami bendradarbiautojai, nes jie ne bendradarbiauja su Lietuvos gyventojais, bet tik su okupuotais parinktais žmonėmis. Kaip įstatas, taip ir ideologinius klubo bruožus Stravinskas galės pasisakyti ne tik dėl įstatų projekto, bet ir dėl visų kitų planuojamų darbų. Laikini valdyba šiam susirinkimui paruošė darbotvarkę ir pasispytojų širdis. Ypatingai gražiai

Naujas Veteranų Administracijos direktorius Richard Roudesh, buvęs kongreso atstovas iš Indijos.

jis nupasakojo savo nuotaikas ir jausmus, kuriais jis sutinka kiekvieną kitaip galvojančį, bet jo pažiūras toleruojantį savo tautietį.

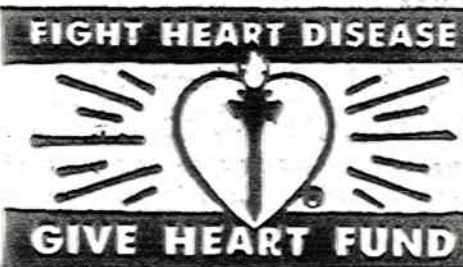
Dėl įstatų pasisakė visa eilė atvykusių klubo narių. Tuo reikalu kalbėjo prof. Mečys Mackevičius, St. Grigaravičius, Birutė Kemežaitė, Gr. Lazauskas, A. Kučys, M. Gudelis, A. Repšienė ir kiti. Susirinkusieji pasiūlė padaryti kelias pataisas, kiekvieno siūlytojo įteiktas raštu. Susirinkimas nutarė laikytis paruoštų laikinųjų įstatų, kol valdyba paruos papildytą projektą kitam susirinkimui galutinai patvirtinti.

Dienotvarkėje buvo naujos valdybos rinkimo klausimas. Susirinkusieji nutarė rinkti valdybą iš penkių asmenų, o ne iš trijų, kaip buvo numatyta projekte. Pusiauslytą balsavimo būdu klubo valdybą tapo išrinkti: Petras Stravinskas, Martynas Gudelis, Dr. Vladas Šimaitis, Dr. Kazys Šidlauskas ir Valerijonas Šimkus.

Revizijos komisijon išrinkti: Kazimieras Povilaitis, Antanina Repšienė ir Anatolijus Čepulis.

Laikinieji įstatai kalba apie \$2.00 nario mokestį. Grigaravičiui pasiūlius, susirinkimas nutarė imti \$0.00 dekerius nario mokesčio ir metus: 17 narių tuo jau užsimokėjo metinį nario mokesį.

Susirinkusieji išsiskirstė įsitikinę, kad padaryta pradžia bendradarbiautojams atpramdyti. Amerikos lietuvių organizacijos turi pradėti organizuoti gintis nuo lietuviškų organizacijų ardytojų. Reporteris

KAS ATPLĖŠĖ KLAIPĖDĄ NUO LIETUVOS

1939 m. kovo 22 d. dokumentai

18

4. Pašaliniai grasinimai

Spalio 14 d. mums jau žinomas Grundherras užrašė kad jis vakar telefonu kalbėjęs su atstovu Zechlinu, Kaune. Jis mažiau norėjęs Zechliną informuoti, kiek daugiau tikėjęsis, kad lietuvių Saugumas pasiklausytų jų kalbos ir apie ją praneštų savo vyriausybei.

Jis griežtai puolęs Klaipėdos gubernatorių, kuris gėseniai vėl vetavęs kaž kokį Seimelio paruoštą įstatymą. Nuo 1936. 10. 15. iki 1938. 12. 12. gubernatorium buvo J. Kubilius. Jis klausęs Zechlino, ar gubernatorių pramiegojęs paskutinių dviejų mėnesių politines permainas Europoje, ar jis gyvenęs mėnelyje, ar jis neskaitys spaudos. Jo vetavimo politika turinti baigtis. Vokietija nebegalinti jo elgesio toleruoti.

Reikia labai apgaileti, kad lietuvių jėzuitiskai piktnaudžiauja Fiurerio žodžius — apie Vokietijos nebeturėjimą teritorinių reikalavimų — rinkiminei propagandai. Tokiam tikslui Fiurerio kalba yra per gera. Jei lietuvių nestos, mūsų spauda į tai reaguos taip aštriai, kad lietuvių galės jos straipsnius už veidrodžio užkšti. Ponai lie-

tuviai turėtų prisiminti anos Fiurerio kalbos dalies, kurioje jis pareiškė, kad jis niekada neeis skriausti užsienio vokiečių.

Toliau pasiteiravau dėl karo stovio panaikinimo ir pareiškiau, kad šis reikalas galų gale privalo būti sutvarkytas patenkinančiu būdu.

Galiausiai jis pabrėžė, kad Čekija vystosi labai gražia linkme. Kuomet ji iki šiol rikiavosi į Paryžių - Maskvą - Zėnevą, dabar, Benešui pasitraukus, naujieji Čekijos vadai, rodos, pasuko Čekijos užsienio politikos kursą 180, daugiau orientuos į Berlyną. Tokiu būdu išsivystys geras bendradarbiavimas su Čekija (Aktai, 394/5).

5. Po Lietuvos atstovų konferencijos Europoje

Vokietijos URM pareigūnas von Bismarck (buvusio kanclerio vaikaitis), spalio 31 d. priėmė Lietuvos atstovą Dr. Šaulį. Pastarasis pranešė apie Lietuvos atstovų Europoje konferenciją, kuri nustačius Lietuvos užsienio politikos gaires atleityje. Sugrįžus Tautų Sąjungos kolektyvinio saugumo idėjai, Lietuva esanti pasiryžusi siekti geresnių santykių su Vokietija ir Lenkija ir tam tikslui norinti pildyti visus vienuolika Vokietijos pageidavimus, jam įteiktus 1938. 3. 25.

Tada ponas Šaulys pareiškė dėl visų vienuolikos punktų sekančiai:

1) Lapkričio 1 d. bus atšauktas karo stovis Klaipėdos krašte. Bismarkas tuojau įterpė reikalavimą, kad ir Po-

litinė policija apleistų Klaipėdą. Nors Šaulys įrodė, kad Statutas neprieštarauja tos policijos buvimui, Bismarkas vis ir vėl reikalavo jos pašalinimo.

2) Gubernatoriui yra įsakyta, kad jis pasitartų su Direktorija dėl vetuotų įstatymų.

3) Asmenis, kuriems buvo atimtos balsavimo teisės, jos jau yra grąžintos.

4) Gubernatoriui pareiškta, kad jis sutvarkytų reikalą dėl Direktrijos išduotų pasų.

5) Gubernatoriaus valdininkų vykdoma mokyklų priežiūra jau atšaukta.

6) Kalbų problema ir vietovardžių rašyba yra sutvarkyta, kaip vokiečių pageidautu.

7) Peržiūrėjus nusavinimo įstatymą, prieita išvados, kad erodromui numatyta vieta buvusi per arti prie miesto. Todėl įstatymas bus pertvarkytas.

8) Sustabdyta įtaka įmonėms, vartoti vieš lietuvių kalbą ir pakeisti klaidėdinius darbininkus iš Didž. Lietuvos kilusiais asmenimis.

9) Nebepasirodžius skaudui, šis klausimas atpuolė.

10) Vokiškų apdraudimo bendrovių veiklos leidimai bus peržiūrėti.

11) Dėl vokiškų bankų veiklos eina pasitarimai ta linkme, kad jie galės veikti Klaipėdos krašte.

Kuomet Bismarkas ir vėl grįžo prie Lie-

tuvos Saugumo policijos atitraukimo iš Klaipėdos krašto, Šaulys pasiūlė, kad dėl šito ir kitų klausimų, kuriuos lietuvių ir vokiečių pažiūros nesutaptų, Lietuva ir Vokietija galėtų priėti vienos nuomonės derybų kelin. Bet Bismarkas tuojau pareiškė, kad jie principiniai nėra linkę su Lietuva derėtis dėl Klaipėdos Statuto pildymo. Lietuva privalo Statutą pildyti, tuomet nebus jokių nutarimų ir nereikės jokių derybų.

Šaulys toliau dėstė, kad Lietuvos vyriausybė siekianti geriausių santykių su Vokietija. Jos pastangos žymiai palengvėtų, jei Vokietija pareikštų Lietuvos integralumą. Bet Bismarkas tuojau atmetė Šaulio pasiūlymą, motyvuodamas, kad jei iš viso norima tokia tema kalbėti, kuomet Lietuva visų pirma turinti įgyvendinti Šaulio šiandien pateiktus pažadus.

Šaulys mėgino dar dėl gruodžio 11 d. būsimų Klaipėdos Seimelio rinkimų kalbėti. Jis nurodė į vokiečių spaudos ir radijo jau vedamą rinkiminę propagandą ir siūlė, kad Lietuvos ir Vokietijos vyriausybės pažadėtų spaudos ir radijo kelių rinkimų neįtakoti Bismark atmetė ir šį Šaulio pasiūlymą tuo pačiu motyvu, kad Lietuva pirma turinti pildyti Statutą ir įrodyti, kad ji norinti Klaipėdai suteikti pilną Statute reikalaujamą autonomiją.

Baigdamas Šaulys dar pareiškė, kad Lietuvos UR ministeris norėtų į Berlyną atvykti ir tais klausimais su Reicho UR ministeriu pasitarti. (Aktai, 396 — 399).

15. KARO STOVIO PANAIKINIMAS

Lapkričio 1 d. buvo panaikintas nuo 1926. 12. 17. veikęs karo stovis. Vokietijos gen. konsulas Klaipėdoje von Saucken 1938. 11. 5. aprašė "Kaip buvo švenčiamas karo stovio panaikinimas Klaipėdos krašte". Karo stovio panaikinimas, paskelbtas spalio 29-to naktį į 30-tą per radiją, sklido ugnies greitumu į tolimiausius užkampius ir buvo gyventojų su neįsivaizduojamu džiaugsmu priimtas. Sekančią dieną žmonės tesisveikino vokišku sveikinimu (rankos pakėlimu), o jaunimas žygiavo grupėmis miesto gatvėmis ir traukė vokiškas dainas. Miestas ir kaimai veikiai apsiukojo vėliavomis... Žmonių džiaugsmo akcentas nebuvo reikiamas Lietuvai, kuri galų gale panaikino karo stovį, bet Vokietijai, kuri priverė Lietuvą tai daryti... Gyventojai tuoj pasinešė pareikšti savo džiaugsmą viešose demonstracijose. Tai buvo, taip galima sakyti, užčiauptas elementarinis žmogaus jausmas, dabar reikalaujantis teisių pasireikšti, nes virš dvylika metų visas bendruomeninis gyvenimas Klaipėdoje buvo sutrukdytas... (Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBĘ

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIONAS

AKNŲ, AUSA, NOSIES
IR GERKLIO LIGOS
2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Antras ofisas —
8007 WEST 63rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Tel. 495-0533
Fox Valley Medical Center
840 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis, šeštadienis, 9-12 val.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienas ir
kas antrą sešadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN-EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
4132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradi-
enis, ketvirtadienis ir penkta-
dienis nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči-
adienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 9-12 val. vak. Seštadienį
ir sešadienį 9-12 val. vak. pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefonais GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1.
2450 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: Prospect 6-5084

RANGE FIRE IS WILDFIRE

Anglijos naujienos

— Londone mirė Margarita Bajorienė. Vėlionė nors buvo angli tautos dukra, bet buvo gerai žinoma ir populiari lietuvių tarpe. Jos vyras M. Bajorinas ilgą laiką darbuosio DBLS ir Lietuvių Namų valdyboje. Palaidota rugsėjo 6 d.

— Rugsėjo 7 d. Gloucesterio kapinėse buvo pašventinti keturiems ten palaidotiems lietuviams paminkliniai kryžiai. Tai diena gausiai susirinkę Gloucesterio, Stroudo ir kitų kolonijų lietuvių, už mirusius pasimeldę šv. Petro bažnyčioje. Pamaldas laikė kun. S. Matulis, kurios buvo pajavirintos lietuviškos muzikos melodijomis. Po pamaldų visi vyko į kapines dalyvauti kryžių pašventinimo apeigose. Kryžių šventino ir pamokslinį žodį tarė kun. S. Matulis. Po vi-

sų apeigų Ukrainiečių klube buvo surpušta arbata. — Bradfordo lietuvių pagerbė gyvus ir mirusius mokytojus. Už mirusius mokytojus pasimeldė šv. Onos bažnyčioje. Vėliau, bendras visų mokytojų pagerbimas vyko Vyties klubo patalpose. Paskaitą skaitytė kun. J. Kuzmickis ir vaikių metu buvo pasidalinta praeities atsiminimais. Kartu buvo pagerbtas ir mok. V. Ignaitis, švenčiantis 50 m. pedagoginio darbo sukaktį.

— Anglijoje jau kuris laikas trūksta cukraus. Laikraščiai rašo, kad tuoju pribus cukraus transportai ir jo turėjimas pakankamai. Vos spėjome apsiminti, tuoj pasigirdo ir antras pavojus signalas, kad trūksta druskos. Pirkėjai užgulė krautuves ir pradėjo didesniais kiekiais druską pirkti. Ir to pasąkoje druska nuo lentynų nuslinko po stalu. O iš po stalo jau į patenkta tik į pažįstamų pirkėjų krepšius. Jeigu tokios negerovės Anglijoje vyksta taikos metais, tai drąsiai galima sakyti, kad trūksta tvirtos gospadoriškos rankos.

— Keighley širdies smūgiu mirė Teofilus Augūnas, 73 m. amžiaus. Vėlionis buvo kilęs iš Urmegės apylinkės. Į Angliją atvyko 1948 m. buvo draugiškas, paslaugus ir geros širdies lietuvis.

— Londono lietuvių klebonas kun. J. Sakevičius išvyko paviešėti į Ameriką. Numatęs aplankyti gimines, pažįstamus ir atnaujinti senas pažintis.

— Eastwood kapinėse pašventintas P. Čeponiui pastatytas paminklinis kryžius. Vėlionis gyveno ir prieš keletą metų mirė Nottinghamame. Kryžiaus pastatymu rūpinosi vėlionies artimas giminaitis P. Gudas. Už vėlionį gedulingas pamaldas atlaikė ir kryžių pašventino kun. J. Kuzmickis.

— Pagreitintai pasirodė šiaurinės Anglijos lietuvių biuletenio 23 numeris. Tai specialus numeris, skirtas dabartinio Manchesterio lietuvių socialinio klubo 25 m. sukakties paminėti.

— Jau pasiekė Angliją Chicago filatelistų biuletenis Nr. 1 — 159. Gautąjį numerį įdomiai perskaityti ir labai nustebau, kad filatelistų žurnale jau pradėdami talpinti politinėmis temomis parašyti straipsniai. Nejaugi leidėjai jau pradeda pamiršti, kad šitas žurnalas yra skirtas tik filatelijos reikalams. Tai tokį mes jį išlaikykime ir netalpinkime mūsų garbingas organizacijas užgauliojančių straipsnių.

— Rugsėjo 11 d. Oxforde palaidota staigiai mirusi Elian Neiberkienė. Vėlionė nors buvo angli tautos dukra, bet ji daug gelbėjo savo vyrui Pijui Neiberkai, kuris dirbo lietuvišką darbą.

— Londone mirė Juozas Naginevičius, gimęs 1905 m. Vilka-

PAIM BEACH, FLORIDA RUDENS VEIKLĄ PRADEDANT

Karštos vasaros mėnesiai visoje Floridoje praleidžiami ramybės ir poilsio ženkle. Oro temperatūra suvaržo visą energiją bei platesnį judėjimą ir vienintelis atsigavimui šaltinis belieka ošiantis vandenynas, kurio šiuo metu ypatingai ramiai besisūbuojančiose bangose ir praleidžiamas ypatingai nupigintomis atostogavimo kainomis, mūsų padangę aplanko eilė svečių iš šiaurės ir savo apsilankymu pagyvena ir pajavaina vasaros mėnesių gyvenimo monotonią.

Tačiau tuo pačiu metu daugelis floridiečių patraukia link šiaurės ir skubėdami išnaudoti sniego pūgomis neužpustytas autostradas aplanko savo artimuosius būdantčius šio krašto didmiesčiuose ar nuvyksta prie gaivinančių Kanados ežerų. Palm Beach Lietuvių Klubo nariai: Kun. A. Bielskis, A. Dirsė, E. Dirsienė, Bieliūnai, Kapčiai, Jokubauskai, Jokubaičiai, Papieviai ir kiti sukurę automobiliais ilgus keliones per visą šį kraštą, tačiau dabar jau visi vėl sugrįžo atgal prie Atlanto.

Vasaros atostogas praleisti čia buvo atvykę Vladas Žibas, Petras Jurgėla, o šiuo metu čia vieši "Drango" redaktorius Česlovas Grincevičius su ponia. Nuo žiemos šalčių ir ligų pasislėpti į Juno Beach iš Detroito ilgesniai laikui šiomis dienomis jau atvyko Ringailė Zotovienė su savo dūkrele Andrea.

viškio mieste. Palaidotas rugsėjo 19 d. Leyton kapinėse.

— Rugsėjo 13 d. iš Amerikos į Londoną atvyko Skautų brolijos vyriausias skautininkas P. Molis. Mielam svečiui ir jo žmonai Lietuvių Namuose buvo sukurta priėmimas. Dalyvavo Lietuvos atstovas V. Balickas su žmona, Anglijos skautų vadovybė, rėmėjai ir organizacijų atstovai. Pasakyta kalbų, sveikinimų ir pareikšta linkėjimų.

Rugsėjo 14 d. mieli svečiai išvyko į Manchesterį, kur buvo sukurta lietuvių skautų savaitgalio stovykla.

— Štai jau baigėsi vasara, kurios šiemet Anglijoje beveik neturėjome. Keleta gražių dienų buvo tik birželio mėnesio pabaigoje. Liepos ir rugpjūčio mėnesiai buvo šalti, darganoti ir lietingi. Panašus yra ir rugsėjo mėnuo. Dar pilni laukai nepiautę ir nupiautę javų, kurie supu- vę guli ant žemės. Nes dažnas lietus neleidžia juos sukrauti ir kūgius, ar suvežti į kluonus.

V. Vytienietis

Poniai

DANILEVIČIENEI

mirus okup. Lietuvoje,

Jos sūnų L. B. Tarybos Prezidiumo Pirmininką Dr. Zenoną Danilevičių ir Jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

L. B. V. V. Apygardos V-ba.
Pirm. A. Juškevičius

A. A.

A. JANKAUSKIENEI,

š. m. rugsėjo mėn. 18 d. mirus,
jos vyrui Vet. Dr. Stasiui Jankauskui, duk-
relei V. Trimakienai ir jos šeimai, liūdesio
valandoje reiškiamo mūsų kuoširdingiausią
užuojautą ir kartu liūdime.

Maria ir Kostas Kanaukai,
Nijolė ir R. McCullough

Longmeadow, Mass.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Ką žmogus sėja, tą jis ir pajus". — Gal. 6:7.

Nors sakoma, kad kiekvienas darbas, žodis arba mintis, yra artimai sujungtas su krikščionio gyvenimu; tačiau ne viena mintis, ne vienas žodis ir ne vienas darbas nutars žmogaus likimą, pripažindamas gerą ar blogą. Tai bus nutarta tik dėl atkartotini daromų žmogaus darbų arba žodžių. Jei būsimieji ištikimi ir sėgūsime save, tai rečiau nusidėsime ir būsimieji panašūs mūsų atpirkėjai. Todėl ir mūsų atlyginimas bus didesnis ir garbingesnis. Apaštalas sako, kad "kaip žvaigždė skiriasi nuo žvaigždės skaitumu, taip bus ir prisikėlimo iš numirusių". Taigi visi pasaulyje esantieji žmonės nežino, kad kiekvienas geras arba piktas jų darbas turės įtakos jų gyvenime ar mirtyje mesijinėje karalystėje.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINŲ VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS .. DAIMID

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Piliečių kova prieš Crosstown

Pirmadienį įvykusioje spaudos konferencijoje Illinois Transportacijos Departamento sekretorius Langhorne Bond savo pranešime plačiai nušvietė valstijos žygius prieš Chicago miesto mero Daley ir Crosstown Associates užsipyrimą statyti per visą miestą 20 mylių ilgumo 8 linijų greitkelį, dėl kurio būtų iškelti 10,400 žmonių, nugriauti 3,470 rezidentinių namų, 1,332 komercinių ir 139 industrinių įmonių.

Langhorne Bond pareiškimu, Illinois valstija kreipėsi į federalinę valdžią su prašymu atimti Chicago administracijos reikalavimą statyti per miestą greitkelį, vad. Crosstown Expressway, pamatuojant, kad tas reikalavimas yra nekonstitucinis, nepilnas ir neaiškus. Bond pareiškė, kad miestas neįsipildė federalinės valdžios statymų sąlygų — neparodė tiksliai tokio greitkelio ruožo ir neįrodė, kad miestas turi legalų autoritetą pradėti tokį projektą.

Jau šesti metai kaip įvairios piliečių grupės ir organizacijos reiskia susirūpinimą dėl plano išilgai visą miestą statyti greitkelį, kurio planai buvo laikomi slapta.

Illinois Transportacijos Departamento pastebi, kad miesto apskaičiavimai, kiek toks greitkelis kaštuotų yra visiškai netiksli. Pagal tuos apskaičiavimus, kurie buvo padaryti 1973 metais, remiantis 1970 metų kainomis statybos išlaidoms paskelbtos sekančios: Federalinis įmokėjimas \$979 milijonai, vietinis (miesto) įmokėjimas \$205 milijonai, viso \$1,184 milijonai, bet turint galvoje infliaciją ir tas išlaidas apskaičiavus šiu 1974 metų vidurvasario kainomis, greitkelis kaštuotų \$1849 milijonų, o skaičiuojant kainomis, kokios numatomos per ateinančius 10 metų, Crosstown Expressway pastatyti reikėtų išleisti \$2,632 milijonus, tai yra daugiau kaip pustrėčio bilijono. Vien greitkelio planų sudarymas

reikalauja tokiame projekte kelti vietinius fondus. Illinois Transportacijos dept. sekretoriaus Bond raštas Federaliniam Pleno Administratoriui Norbertui T. Tiemann baigiamas žodžiais: "Kadangi miesto raštas aiškiai nepatenkina (federalinių) potvarkių reikalavimų... šiuo metu nuolankiai prašanti (Chicago miesto) reikalavimų nepatenkinti". Bond dar pabrėžė, jog "neįmanoma jokios galimybės, kad miestas galėtų statyti tokį greitkelį be valstijos pritarimo".

Buvęs Baltųjų Rūmų patarėjas John Dean sėdi katedroje ir laukia naujos prezidento Fordo amnestijos, kuri išleis jį iš katedros.

miestui (Crosstown Associates) kaštavęs apie \$12 milijonų.

Crosstown greitkelio statyti planas paruoštas toks: aštuonių linijų kelias prasidėtų iš Kennedy ir Edens greitkelių susijungimo ir tęstųsi išilgai Cicero Avenue iki 67 gatvės ir Dan Ryan Expressway.

Bond dar pabrėžė, kad meras Daley daro planus, kurių įvykdymas miestui kaštuotų mažiau nei \$210 milijonų, daro net Miesto Tarybos rezoliucijos paturėdamas.

Spaudos konferencijoje dalyvavo Naujųjų administratorių Kristina Austin.

TRUMPAI

— Chicago Aukšt. Lituanistinės mokyklos vadovybė ir Tėvų komitetas ruošiasi tradicijai vakarui spalio 26 d. Jaunimo centre. Šiemet toje mokykloje yra 114 mokinių, juos moko 13 mokytojų. Mokyklos direktorius yra Juozas Masilionis.

— Dr. K. Bobelio pasikalbėjimas Lietuvos reikalais su Hammond radijo stoties komentatorium Irving Lewin bus perduotas radijo banga 1230 A. M. rugsėjo mėn. 25 d., trečiadienį, 6 val. vakare.

kienė ir daugelis kitų Chicago ponų ir panelių ruošia tradicinę Madų parodą su pajaviriniiais spalio 5 ir 6 d. Jaunimo centre. Pelnas skiriamas vaikų žurnalui "Eglutė". Tuo pat laiku ten bus gintaro dirbinių paroda.

— Cicero BALFO metinis susirinkimas įvyksta šiandien, trečiadienį, rugsėjo 25 d. nuo 7 val. vakaro parapijos mažojoje salėje. Įėjimas iš 15-tos gatvės. Bus Albino Dzirono ir Valerijono Šimkaus pranešimai.

Vaikai Duke Center, Pa., džiaugiasi senomis padangomis, kurios tarnauja įvairiems žaidimams.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

FERRO CORPORATION TEMTEK - ALLIED DIVISION BARTLETT OPERATION

CONTINUING GROWTH NOW MAKES THESE POSITIONS AVAILABLE
• EXPERIENCED METAL FABRICATORS — Minimum 3 years experience. Capability of blueprint reading, layout, and welding a necessity. Will train to meet requirements of job.
• FABRICATORS, HEAVY ASSEMBLY —
• HEAVY ASSEMBLY — Will train.
FERRO benefits include: Free Blue Cross, Aetna Life and Wage Continuation, 2 weeks paid vacation, 8 paid holidays, and promotion from within. Starting salary commensurate with experience.
Contact Mr. STUCKEMEYER 695-7080.
We are an equal opportunity employer.

mai ir valdybos bei kontrolės komisijos rinkimai. Maloniai kviečiami Balso daruotojai, nariai ir prijaunantieji dalyvauti.

— Bronė Spūdienė, P. Ažuolas, adv. S. Bredes ir A. Ošlas sudaro New York Alto delegaciją į Amerikos Lietuvių konferenciją Chicagoje šį savaitgalį Pick Congress viešbutyje.

— Sol. Irena Stankūnaitė, Paterson, N. J., šį sezoną dainuos Liric Operos statomose operose ir kai kuriose operose. Ji yra publikos mėgiama solistė įvairiuose lietuvių parengimuose ir koncertuose.

— Vliko pirm. J. K. Valiūnas dalyvauja Altos rengiamame Amerikos Lietuvių Kongrese ir padarys pranešimą apie aktualius pasaulio lietuvių reikalus.

— Lemonto Lituanistinėje mokykloje moko 129 mokiniai, juos moko 17 mokytojų.

— Danguolė Bartkuvienė, Irena Macienė, Birutė Ruzgienė ir Marija Ruzgienė išrinktos į Gary, Ind., lituanistinės mokyklos Tėvų komitetą. Toje mokykloje moko kun. dr. Ign. Urbanas, St. Rudys, Katr. Peckaitienė ir J. Peckaitis. Vaikų darželyje dirba baigusios lit. mokyklą — Bronė Ruzgaitė, Linda Ruzgaitė ir Rita Tavaraitė. Mokykla veikia šeštadieniais prieš šv. Kazimiero parapijos.

— Vladas Pažiūra ir Los Angeles mokytojų aktyvas prieš porą metų suorganizavo prieš šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos 2 metų mokytojų kursus. Į juos įstojo 11 tos mokyklos abiturientų. Kursantai — Ramona Alseikaitė, Vaidilutė ir Vilija Butkutė, Ilona Bužėnaitė ir Jūratė Pažėraitė sėkmingai baigė tuos kursus ir išlaikiusios egzaminus pradėjo mokytojų pareigas pat mokykloje, kurią neseniai baigė ir kuriai vadovauja kursų vedėjas V. Pažiūra. Į mokyklos darbą įsijungė taip pat rašyt. Alė Rūta — Arbenienė.

— Akt. Julija Čijūnelienė, Ona Gradinskienė, Monika Kripkaus-

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

FOREMAN
Machine Shop & Maintenance. 3 years supervisory exp. Tool & die background required. Plant & preventive maintenance responsibility. — Ex. ben. profit sharing, paid vac. Hospitalization, life insurance. Call David Samuelsen 282-0800, ext. 213
ACCO INTERNATIONAL
An Equal Opportunity Employer.

DRAFTSMAN
Wanted to assist in preparation of conveyor and separator installation drawings.
CHEMAPERM MAGNETICS, INC.
620-7200
1001 NORTH DU PAGE AVE.
LOMBARD.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

MOTERIS Drabužių taisymams

Patyrimas sukleliu taisyme pageduojamas. Nuolatinis darbas. Pilnas laikas. Geras atlyginimas. Įvairūs priedai ir tarnautojams nuolaide nuo perkamų prekių.

NEREIKIA KALBETI ANGLISKAI

E V A N S
36 SO. STATE ST.
13-tas aukštas
TEL. FR 2-6500, Ext. 325

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

EARN EXTRA CASH
Part time, full time positions available. Enter the exciting world of Real Estate.
No experience necessary.

CALL
MR. JUCAS
452-6470

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

BALTIC APARTMENTS
CONDOMINIUMS
St. Petersburg Beach, Fla. 33706 1 ir 2-jų miegamųjų butai — gražūs modernūs ir patogūs. Arti pabūdimio, krautuvio ir susisiekimo. Mažas pastatas, mažos išlaikymo išlaidos. Suužugsams, be naminių gyvuliuku. Brokeriai kviečiami \$24,500 ir aukščiau. Telef. 813 — 380-8766

— Giedra Gustaitė iš Los Angeles, Cal., sulig sutartimi moko Australijos aukštesnės valdinės mokyklose Sidnejaus mieste. 18 mėn. sutartį pasibaigus, grįžo Amerikon. Ji yra aktyvi lietuviškoje veikloje.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA IR VLIKAS

kviečia visus lietuvius pareikšti protestus laiškais arba telegramomis dėl neteisėto pripažinimo Lietuvos ir Pabaltijo kraštų aneksijos prie Sov. Rusijos, prašant tai atitaisyti deklaruojant tiems kraštams nepriklausomybę, o jų žmonėms laisvę.

Australijos premjerui rašyti: Hon. E. G. Whitlam, QC., Parliament House, Canberra, ACT 2600, Australia.

Ambasadoriui Washington: Hon. Sir Patrick Shaw, Embassy of Australia, 1601 Massachusetts Ave., NW, Washington, DC. 20036.

Konsulatui Chicagoje: Consulate General of Australia, 111 E. Wacker Dr., Chicago, Ill. 60601.

Opozicijos vadui Australijos parlamente: Hon. Billy M. Snedden, QC., Parliament House, Canberra, ACT 2600, Australia.

Tokių pat reikalų rašyti Naujosios Zelandijos premjerui: Hon. Wallace E. Rowling, Parliament Building, Wellington, New Zealand.

Taip pat rašyti ambasadai Washington: Mr. Lloyd White, Embassy of New Zealand, 19 Observatory Circle, N. W., Washington, D. C.

Abiejų kraštų konsulatams bei atstovybėms kituose miestuose ir valstybėse galima rasti telefonų knygoje bei teirautis organizacijų padaliniuose ir diplomatinėse tarnybų įstaigose.

Rašyti laiškus ir siųsti telegramas padeda Amerikos Lietuvių Taryba, 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6900. Telegramas padeda siųsti Margutis, 2422 W. Marquette Rd. Tel. GR 6-2242.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS. 5 kamb. būgalo, 63 ir Whipple. Retas pirkinyb. nebrangiai.
2 PO 6 SU 3 MIEGAMAJIS. Svarus, geras, teisinga kaina. Marquette Park. Puiki progą lietuviui.
4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Park apy. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.
PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Park centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY
Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

— Mok. Andrius Ryliskio — Iš Praeities Miglų (Atsiminimai) šiuo metu renkami spausdinti ir tikimasi šių metų galį išleisti stambi knyga, apie 450 psl.

— Pirmoji Kanados Lietuvių Dainų ir Tautinių Šokių šventė planuojama 1975 m. spalio mėn. 12 d. Hamiltone Kanados Lietuvių Dienos ir LB vietos apylinkės 25 m. sukakties progai. Apylinkė vadovauja L. Skripkutė.

— Pensininkas Paulius Pask, Jones, Mich., prašedamas prenumeratą, kartu su gerais linkėjimais atsiuntė Naujųjų parmai 3 dol. Naujųjų vadovybė nuodirdiai dėkoja.

— Spalio 5-tą dieną Vyčių salėje bus vartotų daiktų išpardavimas. Yra suaukauta vertingų daiktų. Vyčiai kviečia Chicago lietuvius ateiti ir ką nors nusipirkti. Veiks virtuvė ir baras. Pradžią 9 val. ryto ir tęsis iki 6-tos val. vak. Pelnas skiriamas vyčių nuosavybės išlaikymui.

— A. G. Baradų ekonomiškoj mėsinėj, 3210 So. Halsted St., galima užsisakyti didesnius ir mažesnius kiekius visokios rūšies mėsos, ypatingai lietuviško skonio šviežių dešrų. Užsakyti prašoma skambinti tel. CA 5-4995 arba 776-3727. (Pr.)

— Kas žlugdė ir žlugdo lietuvių tautą. Tai naujai išėjusios A. D. Kizlio Kizlaičio 127 puslapių knygos pavadinimas. Jos kaina \$2.25. Autorius, recenzuodamas V. Žemaičio vandenvaržius ir pilikalnius, gildina istorinius ir šių dienų lietuvių tautinės savižudybės aspektus. Nurodo būdus, kaip išsilaikinti iš užgožusios svetimųjų dvasinės vergijos ir medžiaginio išnaudojimo.

NAUJIENOSE galima gauti tik po vieną knygos egzempliorių, atsiuntus nurodytą sumą čekį tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Rpublic 7-1941

ČIA GERŲ GERIAUSIAI

5 KAMBARIŲ CAPE COD. Alum. langai, karpetai. Sausas beismantas. 50' lotas. 2 auto garažas. Turim rakta. Arti mūsū. \$23,000.
2 BUTŲ MEDINIS 1 1/2 aukšto namas. 50' lotas. Naujas dujų šildymas. Garažas. Marquette Park. \$15,500.
— ISNUOMOTAS 2 BUTŲ MŪRAS — 2 po 5. Atskiri dujų šildymai. 2 bloko nuo Marquette parko. Reikia savininko. \$26,600.
2 AUKŠTŲ MŪRAS. Naujas dujų šildymas ir elektra. Alum. langai. Naujas 2 auto garažas. Arti ofiso. \$30,000.
7 BUTŲ MŪRAS — 2 dideli ir 5 mažai butai. Naujas dujų šildymas. Alum. langai. Blokas nuo parko. \$39,900.
10 BUTŲ MŪRAS Marquette Park. Virš \$17,000 pajamų. Naujas dujų šildymas. Alum. langai. 2 auto mūro garažas. \$79,900.
PUIKUS MŪRO NAMAS ant plataus loto. 2 butai. Gražus 6 kambarių viršų ir 3 kambarių butas su sausu beismante. Garažas. Arti parko. \$21,900.
2 BUTŲ 18 m. mūras. Atskiri šildymai. Alum. langai. Garažas. Platus lotas. Arti mūsū. \$36,000.
2 BUTŲ didelis modernus mūras ir garažas. Naujas dujų šildymas. Air. cond. Marquette Park. \$32,000.
6 KAMBARIŲ Cape Cod už Kedzie 1/2 bloko nuo parko. Irengetas beismantas. Platus lotas. Mūro garažas iš sono. \$34,000.

VALDIS REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS ĮVARIŲS DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengetis mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visus rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

M. A. ŠIMKUS
Real Estate. Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Beto dromi ir lūdijami vertimai. Pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

D E M E S I O
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreipitis:
A. L. A. U. R. A. T. I. S.
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. VA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS
Cia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Gerbečiauskas, sav.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje
NORMA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-5489 (buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Cerifikatai.
V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtiną pareigą amžinam lietuvių išlikimui skelbiamas Naujųjų platinimo vajas.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sanderius su okupantais ar jų igaliojniais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tylaia lietuvių daugumą žiaūs pasimetimo, retorikos ir politinių iluzijų laikais. Jos yra visoms žmonoms, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geroje draugijoje girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujųjų vadovybė ir Vajaus komiteta Jubiliejinių metų progai skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuvių, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusei metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, viename mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, viename mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujųjų prenumeratą, Jubiliejinio vajaus progą paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus progą prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____